

Ο Άγιος Ιγνάτιος και η αντιοχειανή Εκκλησία

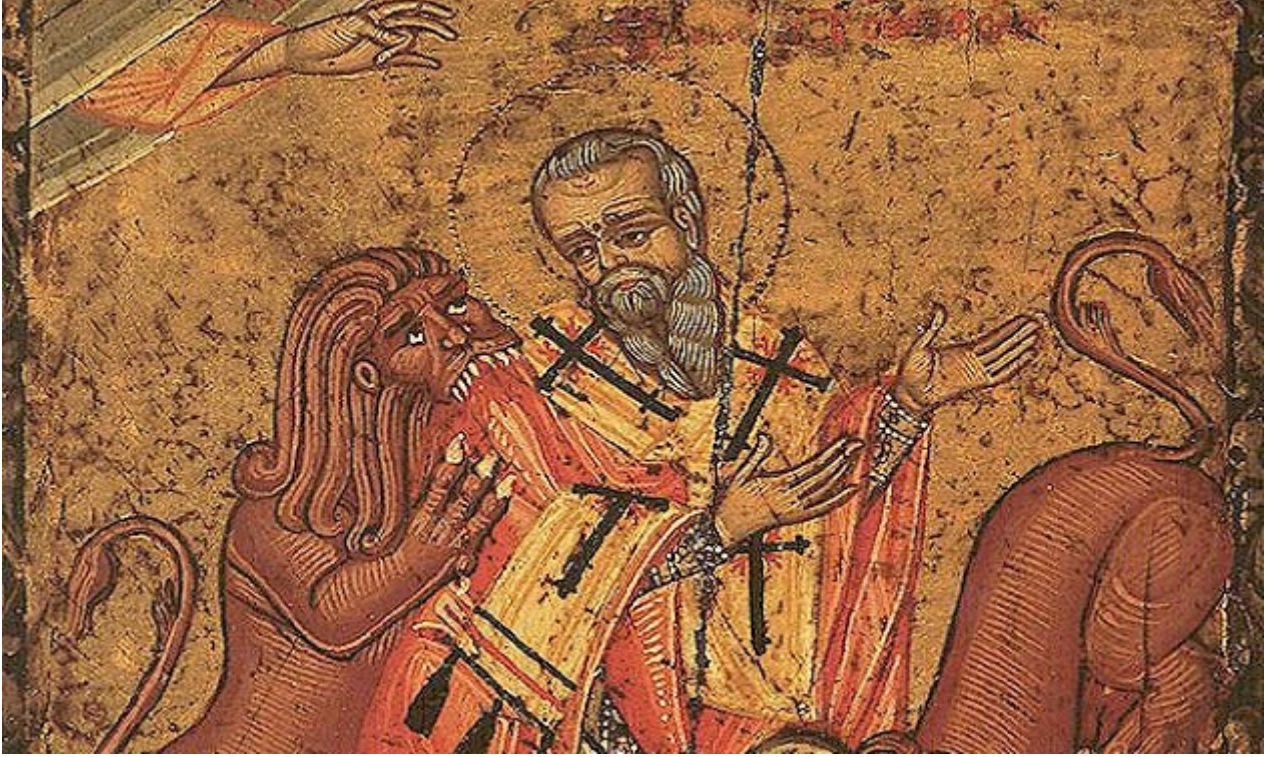
Ορθοδοξία / Αγιολογία

Αθανάσιος Μουστάκης, Δρ Θεολογίας



Με την ευκαιρία της μνήμης της ανακομιδής του ιερού λειψάνου του αγίου Ιγνατίου του Θεοφόρου παραθέτουμε λίγα στοιχεία για τη σχέση του με την τοπική Εκκλησία προσπαθώντας να απαντήσουμε στα παρακάτω ερωτήματα:

Ποιος ήταν ο πρώτος επίσκοπος της πόλεως; Ποια θέση στον τοπικό επισκοπικό κατάλογο κατέλαβε ο άγιος Ιγνάτιος;



Σε κάποιες σωζόμενες μαρτυρίες σημειώνεται ότι πρώτος επίσκοπος της Αντιόχειας ήταν ο απ. Πέτρος. Η πληροφορία αυτή αντιβαίνει στην πάγια πρακτική της αρχαίας Εκκλησίας να μην τοποθετεί ως επισκόπους τους αποστόλους, οι οποίοι είχαν ιδρύσει μία τοπική Εκκλησία. Θα μπορούσε, για παράδειγμα, ο απ. Παύλος να θεωρηθεί πρώτος επίσκοπος της πόλης των Αθηνών η της Κορίνθου; Προφανώς όχι. Ιδρυτής ναι, επίσκοπος, όμως, όχι.

Η τελευταία βιβλική μαρτυρία για την παρουσία του απ. Πέτρου στην Αντιόχεια εντοπίζεται στην προς Γαλάτας επιστολή στους στίχους 11-14 του 2ου κεφαλαίου, στους οποίους περιγράφεται η συνάντησή του με τον απ. Παύλο. Αυτό το περιστατικό τοποθετείται στην αρχή του έτους 49, γύρω στο Μάρτιο. Από αυτό το χρονικό σημείο και έπειτα καμία αξιόπιστη μαρτυρία δεν συνδέει τον απ. Πέτρο με την πόλη αυτή. Αν ο αγ. Ιγνάτιος διαδέχθηκε τον απ. Πέτρο θα πρέπει, μέχρι το μαρτύριό του, γύρω στο 115 μ.Χ., να παρέμεινε επίσκοπος στην πόλη για 65 περίπου χρόνια.

Στο σημείο αυτό, εμφανίζεται ο αγ. Ευόδιος, καθώς κάποιες πηγές δέχονται τη διακονία του στη πόλη, από την Αποστολική Σύνοδο (τέλος 48 μ.Χ.) μέχρι το 70 περίπου, γεγονός που εκλογικεύει το χρονικό εύρος της επισκοπικής παρουσίας του αγ. Ιγνατίου σε αυτή στο διάστημα από το 70 μέχρι το 115 περίπου (45 έτη). Ο αγ. Ιερώνυμος, μάλιστα, σημειώνει στο Χρονικό του, ότι ο αγ. Ιγνάτιος έγινε επίσκοπος της πόλεως κατά το έτος 68 μ.Χ..

Η άνοδος του αγ. Ευοδίου στο θρόνο της Αντιόχειας δεν μπορεί να προσδιοριστεί

με ακρίβεια, αλλά φαίνεται ότι η περίοδος της ποιμαντορίας του αγ. Ευοδίου στην Αντιόχεια εκτείνεται από το μέσον της δεκαετίας του 40 μέχρι το τέλος της δεκαετίας του 60. Σε αυτή την περίπτωση, για ένα χρονικό διάστημα, ο απ. Πέτρος η ακόμη και ο απ. Παύλος, θα βρίσκονταν στην πόλη, ενώ ο άγ. Ευόδιος ήταν επίσκοπος.

Ο Ευσέβιος Καισαρείας (Χρονικά Λόγος Β΄, PG 19.540, αλλά και Εκκλ. Ιστ. III.22, PG 20.256C) μας πληροφορεί ότι ο άγ. Ευόδιος ήταν ο πρώτος επίσκοπος της τοπικής Εκκλησίας, γύρω στο 44 μ.Χ., ενώ αλλού (Χρονικά Λόγος Β΄, PG 19.545-6) τοποθετεί την ανάδειξη του αγ. Ιγνατίου στον επισκοπικό θρόνο της πόλεως το έτος 69 μ.Χ..

Στηριγμένοι σε αυτές τις αποσπασματικές μαρτυρίες μπορούμε, λοιπόν, να υποστηρίξουμε ότι ο άγ. Ιγνάτιος, παρέμεινε επίσκοπος της Αντιόχειας, διαδεχόμενος τον άγ. Ευόδιο, από το 69/70, περίπου, μέχρι το 115, όταν τοποθετείται το μαρτύριό του.

Οι υπάρχουσες μαρτυρίες, παρά την ισχνότητά τους, δείχνουν ότι η ορθή σειρά διαδοχής των ποιμένων της τοπικής Εκκλησίας είναι η ακόλουθη:

- 1) Απ. Πέτρος, για το χρονικό διάστημα που διέμενε στην πόλη, αλλά όχι ως επίσκοπος,
- 2) Άγ. Ευόδιος, από το μέσον της δεκαετίας του 40 μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 60,
- 3) Αγ. Ιγνάτιος, από το 70 μ.Χ., περίπου, έως το έτος του μαρτυρίου του, κατά την ηγεμονία του Τραϊανού (98-117) γύρω στο 115 μ.Χ.

<http://bit.ly/1kayQ60>